

Handläggare:
Kristina Svärling, tel 08 508 18 080
Pia Sundqvist, tel 08 508 18 161

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-10-24

Motion (MP) om en handlingsplan mot hatbrott

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av miljöpartiets motion om en handlingsplan mot hatbrott.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Lena Rabe
avdelningschef

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Åsa Jernberg (MP) att Stockholm ska ta fram en handlingsplan mot hatbrott.

Istället för ännu ett styrdokument anser förvaltningen att det vore värdefullt om något befintligt dokument kan kompletteras med information om hatbrott. De lokala brottsförebyggande råden kan vara viktiga forum för information och stöd för ett förebyggande arbete.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR – personal i samråd med avdelningarna för socialtjänst respektive förskola och fritid.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Åsa Jernberg (MP) att Stockholms stad ska ta fram en handlingsplan mot hatbrott.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 15 november 2013.

Motionen i sammanfattning

Motionären beskriver att hatbrott är ett samlingsnamn på flera olika brott som alla har sin grund i att den som begår brottet har förutfattade meningar om en identifierbar grupp individer. I brottsbalken finns en straffskärpningsregel som innebär att brott vars motiv varit att kränka någon på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning kan straffas hårdare.

Hat- och hetsbrott är strukturella fenomen. Brotten kan även betecknas som ”budskapsbrott” – de riktas mot många fler än det enskilda offret.

Inte bara polisen utan även andra aktörer i Stockholm hanterar hatbrott, exempelvis socialtjänst, skola och brottsofferjourerna. De vanligaste platserna där hatbrott begås är – enligt forskning som motionären hänvisar till – skolor och arbetsplatser.

Med Kalmars handlingsplan mot grova hatbrott som exempel föreslår Åsa Jernberg att Stockholm tar fram en liknande handlingsplan, som tydligt definierar vad hatbrott är och hur staden ska agera. Planen bör också inventera vilket ansvar olika verksamheter har för att förebygga hatbrott.

Motionären menar att det råder en stor okunskap om vad hatbrott är och vilka rättigheter den har som utsätts för ett sådant brott. Den föreslagna handlingsplanen bör därför också visa hur staden kan öka kunskapen, både inom de egna verksamheterna och hos allmänheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Komplicerad lagstiftning

Man kan med rätta hävda att staden sedan länge bedriver ett aktivt arbete mot olika former av diskriminering, och för jämlikhet, jämställdhet och mångfald. Ett exempel bland många är den likabehandlingsplan som förskolorna i Farsta har tagit fram i år. Detta breda arbete kan tyckas tillräckligt. Det finns riktlinjer och det är lätt att på pappret enas om alla människors lika rättigheter.

Men lagstiftningen på det här området har ändrats flera gånger på senare år, och den är inte helt lätt att ta till sig. Diskrimineringslagen nämner inledningsvis ett antal grunder som inte får leda till diskriminering – till exempel könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet och funktionshinder. Lite längre fram i samma lag ställs krav på arbetsgivare att bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter, men då omfattar det bara vissa av de inledande grunderna. Sexuell läggning har till exempel fallit bort, utan närmare förklaring. Och i brottsbalken avser hatbrott enbart vissa delar av det som förekommer i diskrimineringslagens inledning – plus några andra.

Det komplicerade i lagstiftningen talar för någon form av samlad information om vad lagen säger, och varför.

Informera och förebygg genom tillägg i befintligt styrdokument

Den handlingsplan som Kalmar kommun har utarbetat, och som nämns i motionen, handlar uteslutande om hur kommunen ska agera när ett hatbrott redan har inträffat. Vissa delar i det arbetet finns redan på plats även i Stockholm, som polisanmälan av hatbrott och POSOM-grupper vid akuta kriser, olyckor och katastrofer. Utöver dessa grundläggande och självklara åtgärder bör staden inte riskera att komma in på det som är polisens ansvar när ett brott har begåtts.

Däremot vore det värdefullt om något av stadens befintliga styrdokument på området kunde kompletteras med information om vad hatbrott är, så att det blir tydligt hur dessa brott skiljer sig från andra former av diskriminering och kränkade särbehandling. Med ökad kunskap, samlad i ett dokument, blir det också lättare för stadens verksamheter att agera förebyggande.

Stadens lokala brottsförebyggande råd, Brå, arbetar förebyggande genom att följa och kartlägga olika typer av brott. Brå kan vara ett lämpligt forum både för spridning av information om hatbrott och för samtal om förebyggande åtgärder på det lokala planet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Motion (MP) om en handlingsplan mot hatbrott